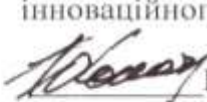

Львівська національна музична академія імені М.В. Лисенка

Кафедра народних інструментів

«ПОГОДЖУЮ»

Гарант освітньо-професійної програми, проректор з науково-педагогічної діяльності та інноваційного розвитку, професор

 Юрій СОКОЛОВСЬКИЙ

27 серпня 2024 року

«ПОГОДЖУЮ»

Декан факультету оркестрових інструментів, доцент

 Тарас ЛАЗУРКЕВИЧ

27 серпня 2024 року

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з науково-педагогічної роботи, доцент

 Богдан ДАШАК

28 серпня 2024 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Спеціальний клас (творчий проєкт)»

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Ступінь вищої освіти	Магістр
Галузь знань	02 Культура і мистецтво
Спеціальність	025 Музичне мистецтво
Освітньо-професійна програма	Музичне мистецтво
Профілізація	Сопілка
Статус	Обов'язкова компонента освітньої програми (ОК 1.1)
Загальний обсяг	9 кредитів ЄКТС (270 годин)
Форма підсумкового контролю	Екзамен (1, 2), Атестаційний екзамен (3)
Термін викладання	1– 3 семестри
Факультет	Факультет оркестрових інструментів
Форма навчання	Денна, заочна

Робоча програма навчальної дисципліни «СПЕЦІАЛЬНИЙ КЛАС (творчий проєкт)» для профілізації «Сопілка» з галузі знань 02 «Культура і мистецтво» зі спеціальності 025 «Музичне мистецтво» оновлена, відповідно до освітньо-професійної програми «Музичне мистецтво» другого (магістерського) рівня вищої освіти, затвердженої Вченою Радою ЛНМА імені М. В. Лисенка від 26 серпня 2024 року (Протокол № 1).

Розробник:

КОРЧИНСЬКА Божена Мирославівна — кандидат мистецтвознавства, ст.викл.
кафедри народних інструментів

Робоча програма навчальної дисципліни затверджена на засіданні кафедри народних інструментів

від ”_27_” __серпня__2024 р., протокол № _1_

1. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета програми – підготовка високопрофесійних фахівців, які володіють навичками виконавської діяльності у сфері виконавства на сопілці (поздовжній флейті) зокрема та музичного мистецтва загалом.

Основним **завданням** дисципліни є навчання студентів особливостям специфіки сопілкового виконавства та професійному застосуванні набутих ними знань і навичок у майбутній фаховій виконавській та педагогічній діяльності.

2. КОМПЕТЕНТНОСТІ, ЯКИМИ ПОВИНЕН ОВОЛОДІТИ ЗДОБУВАЧ

2.1 Загальні компетентності (ЗК)

ЗК2.Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК3.Здатність використовувати інформаційні та комунікативні технології.

ЗК4.Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК5.Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК6.Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК7.Здатність до міжособистісної взаємодії.

ЗК8.Здатність працювати у міжнародному контексті.

ЗК9.Здатність працювати автономно.

2.2 Спеціальні (фахові) компетентності (СК)

СК1.Здатність створювати, реалізовувати і висловлювати свої власні художні концепції.

СК2. Усвідомлення процесів розвитку музичного мистецтва в історичному контексті у поєднанні з естетичними ідеями конкретного історичного періоду.

- СК3.** Здатність розробляти і реалізовувати творчі проєкти по створенню/інтерпретації/аранжуванню та перекладу музики.
- СК4.** Здатність інтерпретувати художні образи у виконавській/диригентській/композиторській/педагогічній діяльності.
- СК5.** Здатність збирати та аналізувати, синтезувати художню інформацію та застосовувати її для теоретичної, виконавської, педагогічної інтерпретації.
- СК6.** Здатність викладати спеціальні дисципліни в закладах освіти з урахуванням цілей навчання, вікових та індивідуальних особливостей здобувачів освіти.
- СК7.** Здатність аналізувати виконання музичних творів або оперних спектаклів, здійснювати порівняльний аналіз різних виконавських інтерпретацій, у тому числі з використанням можливостей радіо, телебачення, Інтернету.
- СК8.** Здатність взаємодіяти з аудиторією для донесення музичного матеріалу, вільно і впевнено репрезентувати свої ідеї (художню інтерпретацію) під час публічного виступу.

3. ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ (РН)

- РН1.** Володіти професійними навичками виконавської, творчої та науково-педагогічної діяльності.
- РН2.** Володіти навичками ансамблевого музикування в групах різних складів у концертно-виконавському та репетиційному процесах.
- РН3.** Визначати стильові і жанрові ознаки музичного твору та самостійно знаходити переконливі шляхи втілення музичного образу у виконавстві.
- РН4.** Професійно здійснювати аналіз музично-естетичних стилів та напрямків.
- РН5.** Вибудовувати концепцію та драматургію музичного твору у виконавській діяльності, створювати його індивідуальну художню інтерпретацію.
- РН6.** Володіти музично-аналітичними навичками жанрово-стильової та образно-емоційної атрибуції музичного твору при створенні виконавських, музикознавчих та педагогічних інтерпретацій.
- РН7.** Володіти термінологією музичного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом.
- РН8.** Здійснювати викладання гри на інструменті/вокалу /диригування/музикознавчих дисциплін/композиції з урахуванням потреб здобувача освіти, цілей навчання, вікових та індивідуальних особливостей здобувача.
- РН9.** Здійснювати ефективне управління мистецькими проєктами, зокрема, їх планування та ресурсне забезпечення.

4. РОЗПОДІЛ ДИСЦИПЛІНИ ЗА СЕМЕСТРАМИ, ГОДИНАМИ ТА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ

НАЗВА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	Розподіл за семестрами			Кількість кредитів ECTS	Кількість годин						Розподіл аудиторних годин на тиждень за семестрами (денна, заочна) та загальна кількість годин в семестрі (денна, заочна)		
	Екзамени	Заліки	Атестаційні екзамени		Загальний обсяг	Аудиторних			Самостійна робота (денна/заочна)				
						Всього денна/заочна	у тому числі:						
							лекції	Індивідуальні (денна/заочна)		практичні			
ОК1.1.Спеціальний клас (творчий проєкт)	1,2	-	3	9	270	90/45	-	90/45	-	180/225	2/15	2/15	2/15

Розподіл годин та кредитів по курсах та семестрах

КУРС	СЕМЕСТРИ	Кількість кредитів ECTS	Кількість годин					
			Загальний обсяг	Аудиторних				Самостійна робота (денна/заочна)
				Всього (денна/заочна)	у тому числі:			
					лекційні	Індивідуальні (денна/ заочна)	практичні	
I		6	180	60/30		60/30		120/150
	1	3	90	30/15		30/15		60/75
	2	3	90	30/15		30/15		60/75
II		3	90	30/15		30/15		60/75
	3	3	90	30/15		30/15		60/75
Всього		9	270	90/45		90/45		180/225

5. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Індивідуальні заняття

І курс

№	№ Теми	Тема	Кількість годин (денна/заочна)
1 семестр			
1	Тема 1	Циклічний твір (цілість)	10/5
2	Тема 2	Твір варіаційної форми	10/5
3	Тема 3	Розгорнута п'єса	10/5
Разом			30/15
2 семестр			
4	Тема 1	Циклічний твір (цілість)	8/4
5	Тема 2	Віртуозний розгорнутий твір (Фантазія, Варіації тощо)	8/4
6	Тема 3	Кантиленний твір малої форми	7/4
7	Тема 4	Твір українського автора	7/3
Разом			30/15
Всього годин			60/30

II курс

№	№ Теми	Тема	Кількість годин (денна/заочна)
3 семестр			
8	Тема 1	Циклічний твір (цілість)	8/4
9	Тема 2	Віртуозний розгорнутий твір (Фантазія, Варіації тощо)	8/4
10	Тема 3	Кантиленний твір малої форми	7/4
11	Тема 4	Твір українського автора	7/3
Разом			30/15

Самостійна робота

I курс

№	№ Теми	Тема	Кількість годин
1 семестр			
1	Теми 1-3	Робота над звукоутворенням, опрацювання виконуваних творів.	55/70
2	Підсумковий контроль (екзамен)		5/5
2 семестр			
3	Теми 1- 4	Знайомство з різноманітними інтерпретаціями. Робота над інтонацією і художнім змістом.	55/70
4	Підсумковий контроль (екзамен)		5/5
Всього годин			120/150

II курс

№	№ Теми	Тема	Кількість годин (денна/заочна)
3 семестр			
5	Теми 1-4	Робота над втіленням художнього образу програмного репертуару.	45/60
6	Підсумковий контроль (Атестаційний екзамен)		10/10
Всього годин			60/75

Послідовність проходження репертуару, а також обсяг творів та кількість годин індивідуальних занять і самостійної роботи визначається викладачем довільно, у залежності від творчого потенціалу та індивідуальних особливостей розвитку кожного студента. Під час навчання викладач повинен враховувати й необхідність охоплення (у межах зазначених розділів) якомога більшої кількості творів різних за змістом, формою та жанрами.

До екзаменів та атестаційного екзамену допускаються студенти, які виконали семестрові тематичні вимоги.

Всі програмові твори, що виносяться для виконання на заліку, екзамені та атестаційному екзамені обов'язково виконуються напам'ять.

Програма випускного атестаційного екзамену на здобуття ступеня «магістр» складається з різноманітних за стилями творів, що були представлені в семестрових програмових вимогах і включає:

1. Циклічний твір
2. Віртозна п'єса
3. Кантилена
4. Твір варіаційної форми
5. Твір українського автора

Зразок випускної атестаційної програми:

1. А. Вівальді Концерт До-мінор, RV 441 (або Й.С. Бах Соната BWV 1035)
2. М. Цангаузен *Minimal music*
3. Й. С. Бах Хорал, BWV 622
4. Е. Кремер «Інтродукція і варіації», оп.29
5. С. Людкевич Голосіння (або М. Корчинський «Дума»)

ОРІЄНТОВНИЙ РЕПЕРТУАР

Циклічні твори (оригінали і транскрипції)

М. Корчинський Сонатина для сопілки і фортепіано

М. Топоровський Соната для сопілки, фортепіано і контрабаса «Ой, літає соколонько»

Д. Бортнянський Соната До-мажор

Г.-У. Штепс Соната для блокфлейти та клавіру

Г.-У. Штепс Віртуозна сюїта для блокфлейти соло

Г.-У. Штепс «Фуріозо, Жига і Арія» для блокфлейти і ф-но

Е. Солліма Соната для блокфлейти та клавіру

П.Д. Філідор 6 сюїт для флейти і б.к., оп.1

Й. С. Бах Сонати для флейти (BWV 1030-1035)

Й.С. Бах Партита BWV 1013

Й.С. Бах Сюїта BWV 1010

К.-Ф.-Е. Бах Соната до-мінор, Wq 132

Г.Ф. Гендель Сонати для блокфлейти і б.к. (HWV 359 b – 379)

Дж.Саммартіні Концерт для блокфлейти і струнних Фа-мажор

Г. Ф. Телеман 12 Фантазій для флейти соло (на вибір)

Г. Ф. Телеман Соната для блокфлейти і б.к. 41: d4

Г. Ф. Телеман Сюїта Ля-мінор TWV 55:a2

Г. Ф. Телеман Концерт TWV 52:C1 Г. Ф.

Г. Ф. Телеман Концерт TWV 52:F1

Дж. Б. Феррандіні Концерт для флейти і струнних соль-мінор (в оригіналі – мі-мінор)

А. Вівальді Концерти для блокфлейти і струнних (RV 441- 445)

Ф. Манчіні Концерт Мі-мінор

Й. Кванц Концерти для флейти (QV: 217, 218; 5:236, 5:45, 5:217, 6:6)

Варіаційні цикли

В. Шумейко Цикл «П'ять веснянок» для сопілки та бандури

Б. Котюк Варіації для сопілки соло «Ехо»

М. Цангаузен Viva Vivaldi

Е. Кремер «Інтродукція і варіації» для чакана і клавіру, оп. 23

Е. Кремер «Оригінальна тема із легшими і складнішими варіаціями», оп.24

М. Маре Іспанська фолія

М. Петрі Варіації на данську тему «Mads Doss»

Г.-М. Лінде Una foila nuova

Г. Якоб Варіації для поздовжньої флейти і фортепіано

М. Мауте Варіації на тему Генделя Lascia ch'io pianga

П'єси

М. Корчинський Дума для альтової сопілки та бандури

В. Цайтц Візерунки

Г.-М. Лінде *Fantasien und Scherzi*

Г.-М. Лінде *Blockflöte virtuos* (на вибір)

Г.-У. Штепс *Immortele* для альтової блокфлейти та ф-но

М. Цангаузен *Lyrische Szenen* (на вибір)

М. Цангаузен Токата «Колискова для колібрі»

М. Цангаузен *Minimal music*

К. ван Стінгофен *7 minimal preludes*

Н. Паганіні *Moto Perpetuo*

М. Лисенко Романс

С. Людкевич Голосіння

Е. Денисов Арія для флейти і ф-но

В. Фортін *Top Fourteen* (на вибір)

Ф. Шуберт Бджілка

М. Лєгран Літо знає

Г. Галь Концертино для блокфлейти і ф-но, оп.82

Г. Галь Три інтермеццо, оп.103 (на вибір)

Г. Галь *Moment Musical* для альтової блокфлейти соло

Г. Галь 4 Багателі, оп.110

Н. Буске *12 Grands Caprices* для альтової блокфлейти соло (на вибір)

В. Чейка Дивертисмент для чакана і піанофорте

6. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ СТУДЕНТІВ З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Сумарна шкала оцінювання здобувача з навчальної дисципліни

СУМА БАЛІВ ЗА ВСІ ВИДИ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	ОЦІНКА ECTS	ОЦІНКА ЗА НАЦІОНАЛЬНОЮ ШКАЛОЮ
90-100	A	відмінно
82-89	B	добре
74-81	C	
64-73	D	
60-63	E	задовільно
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Шкала оцінювання здобувача з семестрового екзамену та поточного контролю

БАЛИ ЗА ВСІ ВИДИ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	ОЦІНКА ECTS	ОЦІНКА ЗА НАЦІОНАЛЬНОЮ ШКАЛОЮ
45-50	A	відмінно
41-44	B	добре
37-40	C	
32-36	D	
30-31	E	задовільно
18-29	FX	незадовільно з можливістю повторного
0-17	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Критерій оцінки є багаторівневим поняттям, яке стосується результату праці студента протягом певного часу. Він складається з об'єктивних та суб'єктивних факторів оцінки. Під "суб'єктивним", в даному випадку, розуміється обдарованість виконавця. Під "об'єктивним" – його ставлення до професії, що виявляється у виконанні даної програми. Базове поняття критерію оцінки – це "художнє враження", яке містить основні компоненти оціночних факторів.

Виконання оцінюється за національною шкалою: відмінно, добре, задовільно, незадовільно.

90-100 (A) – «відмінно»

Дуже високий рівень виконавської майстерності (яскрава музикальність та артистизм, сценічна витримка, яскраве образно-емоційне наповнення, тонке відчуття ансамблю, стабільне виконання програми).

Високий рівень технічної майстерності: бездоганне володіння технікою кантени, рухливості, володіння різноманітними тембральними барвами, динамічною градацією.

Досконале виконання програми: високий рівень складності, розуміння форми, стилю та жанру, професійне виявлення особливостей авторського тексту, зрілість інтерпретації. Серйозне ставлення студента до обраної професії. Висока працездатність.

82-89 (B) – «дуже добре»

Високий рівень виконавської майстерності (переконлива музикальність та артистизм, сценічна витримка, відчуття ансамблю, стабільне виконання програми).

Добрий рівень технічної майстерності, добре володіння різноманітними тембральними барвами, динамічною градацією.

Добре виконання програми: достатньо високий рівень складності, добре відчуття форми, стилю та жанру, змістовність інтерпретації. Серйозне ставлення студента до обраної професії. Добра працездатність.

74-81 (C) – «добре»

Достатньо високий рівень виконавської майстерності (достатня музикальність та артистизм, сценічна витримка, відчуття ансамблю, стабільне виконання програми).

Достатнє володіння виконавськими прийомами та використанням тембральних барв.

Достатньо добре виконання програми: достатньо високий рівень складності, добре відчуття форми, стилю та жанру, змістовність інтерпретації. Серйозне ставлення студента до обраної професії. Добра працездатність.

64-73 (D) – «задовільно»

Посередній рівень виконавської майстерності (слабка сценічна витримка, обмежена музикальність, відсутність артистизму, образного мислення, скромний емоційний фактор, нестабільне виконання програми).

Середній рівень технічної майстерності: недостатнє володіння технічними ресурсами, збіднене тембральне звучання.

Задовільне виконання програми (середній рівень складності, не повне розуміння інтерпретації, форми, стилю, стилю та жанру, недостатня професійна інтерпретація).

Задовільне ставлення студента до обраної професії. Середня працездатність.

60-63 (E) – «достатньо»

Низький рівень виконавської майстерності (відсутність музикальності, артистизму, образного мислення, сценічної витримки, нестабільне виконання програми, недостатнє володіння виконавською технікою, тембральна бідність, відсутність емоційного насичення,

Незадовільне виконання програми (низький рівень складності, відсутність будь-яких виконавських засобів для інтерпретації творів, неточне інтонування, відсутність ритмічної стабільності, неуважне ставлення до вивчення нотного тексту твору.

Низька працездатність.

35-59 (FX) – «незадовільно»

Дуже низький рівень виконавської майстерності (відсутність музикальності, артистизму, образного мислення, сценічної витримки, нестабільне виконання програми.

Дуже слабе володіння технічними ресурсами виконання.

Незадовільне виконання програми (низький рівень складності, відсутність будь-яких виконавських засобів для інтерпретації творів, нечисте інтонування, відсутність ритмічної стабільності, неуважне ставлення до вивчення нотного тексту виконуваного твору.

Низька працездатність.

0-34 (F) – «незадовільно»

Відсутність виконавських можливостей.

Відсутність практичних можливостей, вияв повної безпорадності у виконавстві, відсутність зацікавлення до навчання.

Необдуманість студентом вибору професії.

Низька працездатність.

7. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

1. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності.
2. Методи стимулювання й мотивації навчально-пізнавальної діяльності.
3. Методи контролю (самоконтролю, взаємоконтролю), корекції (самокорекції, взаємокорекції) за ефективністю навчально-пізнавальної діяльності.
4. Бінарні, інтегровані (універсальні) методи.

8. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

1. Попередній контроль спрямований на виявлення знань, умінь і навичок студентів з творів, які будуть вивчатися.
2. Поточний контроль здійснюється під час практичних занять з метою перевірки засвоєння попереднього матеріалу і виявлення проблем опанування тими чи іншими навичками.
3. Тематичний контроль здійснюється періодично, після вивчення нової теми чи нового розділу і має на меті систематизацію знань та умінь студентів.
4. Підсумковий контроль проводиться в кінці семестру, а також після закінчення курсу на атестаційному іспиті.

9. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Апатський В. О роли гортани в искусстве игры на духовом инструменте / В.О. Апатский // Науковий вісник НМАУ ім. П.І. Чайковського: Проблеми методики та виконавства на духових інструментах, Київ. – 2009. – Вип. 83 – С. 5–11.
2. Карп'як А. Проблеми сучасної виконавської техніки флейтиста / А. Карп'як // Науковий вісник Національної музичної академії України ім. П. Чайковського: Виконавське музикознавство. – Київ. – 2010. – Вип. 91. – С. 239–249.
3. Корчинський М. Академічне сопілкарство – предмет мистецтва і науки / М. Корчинський // Виконавське музикознавство: методологія, теорія майстерності, інтерпретаційні аспекти, Науковий вісник НМАУ ім. П. Чайковського, вип.. 91, 2010, С. 218–228
4. Корчинський М. Мистецтво, але яке? / М. Корчинський // Музика. – № 6. – 1980. – С. 21–22.
5. Корчинський М., Спроба історичного вивчення сопілки / Мирослав Корчинський // Наукові збірки ЛДМУ ім. М. Лисенка. – 2006. – вип. 11. – с.154–160.
6. Корчинський М. / 11 методичних етюдів для сопілки / М. Корчинський. – Львів: Сполом, 2008. – 79 с.
7. Корчинський М., Корчинська В. Методизована програма «Сопілка» [у 2 т.]. – Львівський зональний метод.кабінет учбових закладів мистецтва та к-ри, 1989. – 105 с.
8. Корчинський М. Т. Сопілка-бас «Фа» експериментальна та однорідні інструменти серійного виробу : довідка-рецензія [машинопис] / М. Т. Корчинський; [приватний архів автора]. – Львів, 1992. – 9 с.
9. Корчинська Б. М. Витоки і становлення професійної сопілкової культури в просторі українського інструменталізму/дис. канд.: 17.00.03 – Львів, 2017
10. Steenhoven K. van Historische Aufführungspraxis und „aktuelle Blockflöte“ // Windkanal.– Februar, 2009. – S. 14–18.